

Asia: Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta, Windfarm Palloneva Oy:n Pallonevan tuuli- ja aurinkovoimapuisto, Kauhajoki (EPOELY/912/2023)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Windfarm Palloneva Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuistohanketta Etelä-Pohjanmaalle, Kauhajoen kaupungin Pallonevan alueelle. Palloneva-hankealueita on vierekkäin kaksi: Palloneva eteläinen (Windfarm Palloneva Oy) ja Pallonevan pohjoisen aurinko- ja tuulivoimahanke (ATP Palloneva Oy). Tässä tarkastellaan eteläistä hanketta. Alueelle suunnitellaan 15 tuulivoimalaa, joiden maksimikorkeus on 300 m. Aurinkovoimaloiden alue on n. 167 ha. Hankkeessa tarkastellaan kahta vaihtoehtoa sähköverkkoon liittymiseksi.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Luke näkee puutteena, että alueen metsäkanalintujen soittimia on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Hankealueelta ei paikannettu yhtään metson soidinta, mutta teeriä havaittiin soittimella neljässä paikassa. Luke huomauttaa kuitenkin, että yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää arvioinnin epävarmuutta. Muuttolintuseurantojen perusteella hankealue sijoittuu hanhien tavallista tärkeämmälle sisämaan kevätmuuttoreille.

Yhteisvaikutusten osalta selostuksessa todetaan, että esimerkiksi metsäkanalinnuilla on paljon korvaavia elinympäristöjä ja soidinpaikkoja tuulivoimarakentamisesta huolimatta. Lisäksi selostuksessa todetaan, että alueella harjoitettava metsätalous pirstoo metsäkuviota huomattavasti laajemmin kuin tuulivoimalat.

On syytä huomioida se, että mikäli elinympäristö muuttuu lajille käyttökelvottomaksi tai se sitä välttää ja yksilöt siirtyvät muualle, lajin sisäinen kilpailu kiristyy. Alueen ulkopuolella voi näkyä lyhytaikainen immigraatiosta johtuva positiivinen vaikutus, mutta elinympäristön tuhoutuminen on populaatiotasolla vaikutukseltaan suoraan verrattavissa kantokyvyn pienenemiseen.

Luke huomauttaa myös, että hankkeen mahdolliset vaikutukset tulevat muiden tekijöiden aikaansaamien vaikutusten lisäksi. Eikä siten vertailu eri tekijöiden välillä välttämättä ole mielekästä tai tarpeellista vaikutusten arvioinnin osalta.

Luke huomauttaa, että jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu, erityisesti mikäli näillä muutoksilla on vaikutuksia lajien lisääntymiseen.

Selostuksen mukaan hankkeen mahdollisia haitallisimpia vaikutuksia kalastoon ovat ravinne- ja kiintoainekuormituksen haitat Ikkelänjoen ja Pettuluoman taimenkannoille.

Luke huomauttaa, että valumavesien hallinta tulee olla tehokasta rakennusaikana ja tulee varmistaa, ettei maamassat pääse karkaamaan esim. tien penkoilta vesistöihin myöhemmissäkään vaiheissa. Valumavesien ohjailu, ojien selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden. Samoin on vältettävä esim. teiden rakentamista purojen ja muiden uomien yli, ja jos niitä tehdään, ne on toteutettava siten, ettei muodostu pysyviä eikä tilapäisiä vaellusesteitä. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus (erityisesti humuskuormituksen tapainen hienojakoinen aines) vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

Yhteisvaikutusten osalta Luke huomauttaa myös, että Pallonevan hankkeet yhdessä Rustarin tuotannossa olevan hankkeen kanssa muodostavat 10 km pitkän yhtenäisen tuotantoalueen (esim. kuva 31. Pallonevan lähialueilla suunnitteilla ja tuotannossa olevien tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden sijainnit, YVA-selostuksen s. 89).

Tuuli- ja aurinkovoiman vaikutuksista eläinlajistoomme, on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta eri lajien osalta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä. Yhteisvaikutusten osalta on tärkeää huomioida, että tämä vaikutus voi kertautua laajalle alueelle rakentuvien voimala-alueiden myötä. Luke puoltaa selostuksessa ehdotettuja lievennystoimia tapauksissa, joissa vaikutusten arvioidaan olevan kielteisiä.

3 Lausunnon tiivistelmä

Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Lajiston tottumisesta tuulivoimaan, ei tällä hetkellä ole tieteellistä näyttöä. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuuli- ja aurinkovoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä. Yhteisvaikutusten osalta on tärkeää huomioida, että tämä vaikutus voi kertautua laajalle alueelle rakentuvien tuulivoimala-alueiden myötä.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 19.03.2025 klo 11:24:03.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: